

Nr 410.

Av herr **Leander**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 388, om beviljande av anslag till fångvården och statens arbetsanstalter m. m.

I proposition nr 388 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen bland annat att uppflytta 4 stycken assistenter vid fångvården från andra till tredje eller högsta lönegraden. De skäl, som åberopats för denna åtgärd, måste anses såsom synnerligen väl grundade.

Däremot kan jag icke finna motiven för avslag å den av svenska fångvårdssällskapet gjorda framställning om viss höjning av de lägst avlönade assistenternas och skollärarnes avlöningsförmåner lika bärande. Även om dessa assistenter, som äro placerade vid straffängelserna, icke ha lika stor uppbörd som centralfängelseassistenterna, kan icke deras arbetsbörda sägas vara mindre utan fullt ut lika krävande. På grund av den betydligt större manskapsstyrkan vid centralfängelserna erhålla assistenterna där ett eller flera kunniga biträden, vilka utföra en stor del av arbetet. Vid straffängelserna åter med deras fåtaliga bevakningsstyrkor kunna inga dylika biträden avstås till assistenterna, som följaktligen ensamma måste utföra alla de göromål, som påvila dem såsom redogörare. Härtill kommer, att de av nämnda skäl eller tillfölje personalens fåtalighet nödgas i säkerligen högre grad än centralfängelsernas redogörare ägna sig åt ren bevakningstjänst. Såsom direktörernas biträden måste de vara med överallt.

Skillnaden i avlöningshänseende emellan assistenterna i första och tredje lönegraden utgör 900 kronor per år. Denna skillnad måste betraktas såsom alltför stor och kommer att framträda ännu skarpare, sedan assistenttjänsterna i mellangrad genom den av Kungl. Maj:t föreslagna uppflyttningen av desamma bringas att upphöra. Jag kan därför icke finna annat, än att det vore fullt rättvist att låta de lägst avlönade assistenterna komma upp till de avlöningsförmåner, som nu uppbäras av

mellangradsassistenterna. De skulle därigenom få sin begynnelseavlöning höjd från 2,100 kronor till 2,600 kronor per år.

Det har anförts, att assistenttjänsterna i lägsta lönegraden endast äro övergångsplatser, å vilka vederbörande icke behöva stanna någon längre tid, och detta tyckes vara ett av huvudskälen mot den uppflyttning, som jag här ifrågasätter. Vid 1910 års lönereglering för fångvårdsstaten yttrades alldeles detsamma om fängelseprästerna, och därför ansågs det öfverflödigt att tilldela dem två ålderstillägg. Verkligheten har vederlagt den uppfattning, man då hyste, och man står nu i begrepp att rätta sitt misstag. Framtiden kommer också med all sannolikhet att visa, att många av fängelseassistenterna i lägsta lönegraden få stanna kvar i denna grad under 15 års tid eller åtskilligt däröver. Enär fångvården är ett litet verk med jämförelsevis få platser, äro befordringsmöjligheterna inom detsamma icke synnerligen stora.

Det av löneregleringskommittén åberopade skälet, att en reglering av de lägsta assistenttjänsternas avlöning skulle rubba förhållandet emellan dessa tjänster och kronohäktesföreståndarebefattningarna, synes mig icke kunna tillmätas någon avgörande betydelse. Av landets 15 kronohäktesföreståndare uppbär flertalet eller 9 stycken samma begynnelseavlöning som assistenterna i andra lönegraden, d. v. s. 2,600 kronor. Att uppflytta vissa assistenter till denna lönenivå kan icke sägas innebära svårare rubbning än att, såsom föreslagits jämväl av löneregleringskommittén, låta andra assistenter komma ännu högre. Avseende bör fästas därvid, att kompetensfordringarna för samtliga assistenttjänster äro desamma, därifrån dock undantagna ett par arbetsledarebefattningar, för vilka fordras särskild yrkesutbildning.

Samtliga myndigheter äro fullt ense om, att skollärarna vid fångvården böra i avlöningshänseende fullt likställas med lägsta gradens assistenter, och detta måste anses såsom fullt riktigt.

Antalet assistenter i lägsta lönegraden utgör 16 stycken, därav en (jordbruksassistent) är anställd vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö och en vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona. Skollärarnes antal är 7 stycken, därav en å Svartsjö. En avlöningsförhöjning å 500 kronor för var och en av dessa 23, skulle alltså belöpa sig till 11,500 kronor per år.

På grund av det anförda vågar jag vördsamt hemställa,

att riksdagen ville, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 388 angående uppflyttning av vissa assistentbefattningar från andra till tredje lönegraden m. m., tillika förklara de lägst avlönade assi-

stenterna ävensom skollärarna vid fångvården berättigade till de avlöningsförmåner, som enligt gällande stat tillkomma assistenter i andra lönegraden, och för sådant ändamål höja det bestämda anslaget för fångars vård och underhåll med 10,000 kronor samt anslaget för de båda anstalterna å Svartsjö och i Landskrona med respektive 1,000 och 500 kronor.

Stockholm den 4 maj 1918.

Ulrik Leander.
